

29.2.

Earth's Rotation

Perihelium

Axis

Earth's Orbital

PIECE OF ART

FEBRUÁR 2023/4

www.skolaumenia.sk

s kromn
kola
umeleckho
priemyslu
ilina

Deň navyše

29
02

Prečo je práve február priestupným mesiacom???

Podľa juliánskeho kalendára bol február posledným mesiacom v roku, ku ktorému si ľudia pripisovali jeden deň navyše, a to každé štyri roky.

Po prechode na gregoriánsky kalendár sa to nemenilo.

Priestupný či normálny rok?

Priestupný rok je rok, ktorý obsahuje jeden deň navyše - 29. február. Dáva sa preto, aby sa kalendárny rok zosynchronizoval s astronomickým rokom. Obeh Zeme okolo Slnka (astronomický rok) trvá 365,2422 dňa. Čo je presne 365 dní, 5 hod., 48 min. a 45,4 sekúnd. Na započítanie tohto zlomkového dňa sa do kalendára každé štyri roky pridáva jeden deň.

Aby sa predišlo prekročeniu tejto korekcie, rok deliteľný 100 nie je priestupný, pokiaľ nie je deliteľný aj 400. To znamená, že rok 2000 bol priestupný, ale rok 1900 nie. Táto úprava zaisťuje, že kalendárny rok je lepšie zosúladený so skutočným časom, ktorý Zem potrebuje na obchod okolo Slnka.

Kalendáre:

Solárny kalendár je druh kalendára založený na vzájomnom pohybe Slnka a Zeme, radí sa sem aj napríklad juliánsky a gregoriánsky kalendár.

Lunárny kalendár sa zakladá na pozorovaní cyklov našej jedinej obežnice - planéty Mesiaca. Začiatok nového mesiaca sa dá presne vypočítať, avšak staré kalendáre boli založené len na pozorovaní Mesiaca. Lunárny rok je kratší než solárny a má rozdiel niekoľkých dní, čo spôsobuje posun začiatku roka vždy o približne 11 dní dopredu.

Lunisolárny kalendár je kombinácia solárneho a lunárneho kalendára. Snaží sa tak kompenzovať nevýhody oboch kalendárov.

Konverzácia:

A: Ladi, a prečo sa ten jeden deň vlastne pridáva len každé štyri roky?

L: Proste, hmm, astronomický rok nemá 365 dní ale 365,2422 dní. A na to, aby sme sa vždy priblížili reálnemu astronomickému času, sa to musí dopočítavať. Problém je v tom, že naša mierka času nekorešponduje s prírodnou, teda astronomickou mierkou času.

A: Kto potom vymyslel tie sekundy a hodiny?

L: Múdre hlavy z Babylonskej ríše, ktoré to nesprávne prebrali od Sumerov.

R: Možno, ak by sme merali čas inak, nemuseli by sme mať priestupné roky.

L: Pravdepodobne áno. Čiže Babylončania neprepočítali trvanie sekundy správne.

A: Čas je tak neuchopiteľný!

Zaujímavosti tohto dňa:

- meniny má Radomír
- len 29. 2. môže žena v Írsku požiadať muža o ruku
- od tohto dňa do konca roka zostáva 306 dní
- 29. 2. 1920 bola schválená Česko-slovenská ústava

29. 2. v rôznych jazykoch:

29 Feabhra - írčina
29. únor - čeština
29 lutego - poľština
29 februarie - rumunčina
29. veljače - chorvátčina
29 ta' Frar - maltčina
29 febbraio - taliančina
29 de febrero - španielčina
29. Februar - nemčina
29 februari - švédčina

Rotácia Zeme

